

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Victor Pavlov în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2020, în cauza penală, în privința lui

Dascaliciuc Maxim XXXXX, născut XXXXX

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 23.11.2018 până la 30.10.2019;

Instanța de apel de la 12.11.2019 până la 04.02.2020;

Instanța de recurs de la 23.06.2020 până la 18.11.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 octombrie 2019, Maxim Dascaliciuc a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și i s-a aplicat acestuia o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul farmaceuticii, gestionării drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor acestora pe un termen de 5 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Maxim Dascaliciuc a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Maxim Dascaliciuc, în circumstanțe de timp și loc nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul consumului produselor etnobotanice și a analoagelor drogurilor, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, a intrat în posesia produsului etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201 care constituie analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM, pe care le-a păstrat ilegal în automobilul său de modelul „Volkswagen Caddy” cu XXXXX, în două pachetele, împreună cu o butelie polimetrică cu inscripția ”Fanta”, până la data de 19 august 2018, ora 01:45 min., când, aflându-se în automobilul, care era parcat pe str. Piața Unirii Principatelor 1 din mun. Chișinău, la solicitare le-a

predat colaboratorilor de poliție, fiind ridicate, împachetate și sigilate conform legii. Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/I-R-3920 din 02.10.2018, s-a stabilit că masa vegetală uscată de culoare verde-gălbuie ridicată la 19.08.2018 de la Maxim Dascaliciuc, reprezintă produs etnobotanic, ce conține cannabinoidul sintetic MDMB(N)- 2201, care nu se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, psihotrope și/sau precursorii acestora, în cantitate de 732gr, dar care constituie analog al substanței stupefiante AB- PINACA-CHM. Depunerile de substanță cafenie de pe suprafața buteliei polimetrice inscripționate "Fanta", ridicate în aceleași circumstanțe, reprezintă urme ale cannabinoidului sintetic MDMB(N)-2201. Potrivit scrisorii parvenite de la I.M.S.P Dispensarul Republican de Narcologie al Ministerului sănătății al RM cu nr.01-12/632 din 18.04.2017, substanța MDMB(N)-2201 constituie analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM, care este inclusă în "Tabelul I. Substanțele stupefiante și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale, Lista nr.1 Substanțele psihotrope". Astfel, Maxim Dascaliciuc prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal - păstrarea etnobotanicilor și analogilor drogurilor, fără scop de înstrăinare, săvârșite în proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei penale conform ordinii stabilite pentru prima instanță și pronunțarea unei noi decizii, prin care lui Maxim Dascaliciuc să îi fie stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis. Motivele invocate pot fi rezumate la următoarele: *pedeapsa aplicată inculpatului Dascaliciuc Maxim de către instanța de judecată este prea blândă, datorită pericolului social sporit al infracțiunii comise de către inculpat, însă instanța nu a ținut cont de scopul pedepsei care primordial trebuie să restabilească echitatea socială și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane. Nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale sau alte circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei inculpatului precum și careva circumstanțe atenuante prevăzute de art.76 Cod penal.*

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2020, a fost admis apelul declarat de procuror cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care au fost excluse prevederile art. 90 Cod penal.

În rest au fost menținute dispozițiile sentinței atacate.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, *de jure și de facto*, instanța de fond corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în cele imputate, or, acest fapt a

fost confirmat în totalitate de cumulul de probe administrat în respectiva cauză penală.

Mai mult, instanța de apel a subliniat că, sentința nu a fost atacată în această parte, fiind atacată doar în partea individualizării pedepsei.

Astfel, ținând cont de cele indicate mai sus, instanța de apel ținând cont de multitudinea circumstanțelor care descriu infracțiunea imputată inculpatului a conchis irațional faptul că prima instanță a dispus suspendarea executării pedepsei, în acest sens găsinde veridice și aplicabile argumentele invocate în apel.

În aceeași ordine de idei, raționând prin prisma textelor de lege menționate, instanța de apel a indicat că, la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, a suspendat condiționat executarea pedepsei stabilite în privința inculpatului Maxim Dascaliciuc fără a motiva necesitatea soluției respective și fără a da eficiență cuvenită prevederilor art. 61 și art. 75 Cod penal.

Așadar, o condiție obligatorie (și unicul temei) pentru condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei rezidă în faptul că nu ar fi rațional ca inculpatul să execute pedeapsa cu închisoare stabilită.

Subsecvent, instanța de apel a menționat că aceasta ar însemna că, în rezultatul cercetării cauzei și calităților individuale ale inculpatului Maxim Dascaliciuc s-a format convingerea fermă în posibilitatea atingerii scopurilor pedepsei penale fără izolarea de societate, dar în condițiile unui control profilactic al comportamentului persoanei respective într-o anumită perioadă de timp.

Astfel, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj sau un drept acordat de lege persoanelor vinovate, dar trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Corectarea condamnatului, ca scop al pedepsei penale, presupune conștientizarea de către infractor a celor săvârșite și reîntoarcerea, reîncadrarea lui în activitatea societății. El trebuie convins că respectarea legii penale este o necesitate și că numai prin respectarea legii el va putea evita aplicarea și executarea altor pedepse.

În concluzie, instanța de apel a remarcat că, infracțiunea respectivă a fost comisă după aplicarea unei pedepsei non privative de libertate pentru comiterea unei fapte similare. Pedeapsa non privativă nu a fost suficientă pentru a preveni comiterea de către inculpat a altor infracțiuni, ultimul comițând o faptă analogică mai gravă.

Prin urmare, instanța de apel analizând aceste fapte a conchis că numirea unei sancțiuni non privative de libertate (sub forma suspendării condiționate a executării pedepsei) nu va fi capabilă să realizeze scopul legii penale și anume prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane

Prin urmare, instanța de apel a notat că la individualizarea pedepsei, trebuie de ținut cont și de faptul că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, fiind comisă prin varianta agravată a acesteia, anterior a comis infracțiuni similare, fiindu-i stabilită o pedeapsă mai blândă, însă acesta nu a mers pe cale corijării.

Având în vedere toate împrejurările cauzei, instanța de apel a constatat că pedeapsa de 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul farmaceuticii, gestionării drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor acestora pe un termen de 5 ani stabilită în sarcina inculpatului și modalitatea de executare a acesteia, o să convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Victor Pavlov în numele inculpatului, care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct. 10) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței.

În motivarea celor solicitate avocatul susține că, decizia instanței de apel este una lovită de nulitate, or, ultima nu a pronunțat o decizie motivată.

De asemenea, apărătorul menționează că, instanța de apel urma să țină cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, de faptul că inculpatul regretă de cele comise și a recunoscut vina în cele imputate.

Astfel, recurentul consideră că instanța de apel a aplicat o pedeapsă prea aspră inculpatului, nefiind individualizată conform normelor legale prevăzute atât de Codul penal, cât și cele prevăzute de Codul de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Din textul recursului rezultă că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpatul Maxim Dascaliciuc și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, însă recurentul își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată, astfel semnalând temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, instanța de recurs consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Astfel, Colegiul penal remarcă că, argumentele recurentului privind stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, sunt nefondate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Astfel, instanța de recurs reține că, instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, de motivul inculpatului, de persoana acestuia care a comis pentru prima dată o infracțiune, a recunoscut vina și se căiește sincer, corect a conchis că corijarea acestuia poate avea loc doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate pe un termen de 2 ani, excluzând prevederile art. 90 Cod penal, prin care instanța de fond a suspendat condiționat executarea pedepsei penale.

Colegiul penal reamintește că, stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu periculozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

De asemenea, Colegiul penal indică că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Instanța de recurs ordinar reține că, solicitarea avocatului privind menținerea sentinței prin care a fost aplicată o pedeapsă neprivative de libertate, care de fapt nici nu a fost motivată indicând doar faptul că inculpatul a recunoscut vina în cele comise și că regretă, este neîntemeiată, or, doar faptul că apărarea nu este de acord cu pedeapsa stabilită inculpatului, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința lui Maxim Dascaliciuc a unei pedepse neprivative în temeiul art. 90 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal menționează că, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că, scopul pedepsei poate fi atins cu sau fără executarea efectivă a acesteia, or, conform prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de judecată ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând neapărat în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

Astfel, Colegiul penal indică că, în formarea convingerii, instanța de apel a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv, întreaga conduită a inculpatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Mai mult decât atât, Colegiul penal susține poziția instanței de apel care în partea descriptivă a deciziei motivat a indicat de ce aplicarea unei pedepse neprivative de libertate nu va atinge scopul pedepsei penale prevăzut de art. 61 Cod penal, și anume „(...) *infracțiunea respectivă a fost comisă după aplicarea unei pedepse non privative de libertate pentru comiterea unei fapte similare. Pedeapsa non privativă nu a fost suficientă pentru a preveni comiterea de către inculpat a altor infracțiuni, ultimul comițând o faptă analogică mai gravă*” (vezi pct. 4.1. din prezenta decizie).

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la pedeapsa cu închisoarea aplicată inculpatului care este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Mai mult decât atât, după cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal constată că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care

au dus la pronunțarea deciziei recurate, or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar conchide că nu s-a comis erorile de drept prevăzută în pct. 10) și 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, la care face referință recurentul, deci nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în conformitate cu legea și în limitele acesteia, decizia fiind una motivată din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Victor Pavlov în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2020, în cauza penală în privința lui *Dascaliciuc Maxim XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *17 decembrie 2020*.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan